

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 15.

Indult Bétsből, Kedden, Augustus' 19 dikén, 1828.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Méltos. Rajner Miklós Kir. Tanácsos és Udvari Secretárius Urat, a' Sz. István rendének eddig volt Jegyzőjét, ezen Magyar Királyi Rendnek Heroldjává, (a' melly Tisztség M. Ránffy Sigmund Úr halála által megüresült), helyébe pedig ugyan azon Rendnek Jegyzőjévé Méltos. Báró Schönstein Jó'sef Praesidialis Udvari Secretárius Urat kegyelmesen kinevezni.

Az új találmányok között, mellyekkel egy darab idő óta bővelkedünk, köz hasznú voltára nézve említést érdemel Gróf Mniszek-nek Morva Országban állított tserép edény Fábrikája (Frainban). Ebben az új találmány szerint, olyan tserép edények készíttetnek, mellyek belől fejer mázuák, mint a' szép portzellán, kívül pedig p. o. a' korsók, fazekak, tsuprok, bögrék, findzsák, világos barna, kék, és zöld színből elegyes márványszínűek. Keménységekre és tartósságokra nézve a' portzellánhoz hasonlítottatnak, de annál sokkal oltsóbbak. A' feltalálója, a' Fábrika birtokosa, öt esztendőre kirekesztő privilegiumot nyert ezen edények készítésére.

O r o s z O r s z á g.

O deszából Jul. 26-dikán. Az Orosz Tsászári Testörző seregek Tul-

tsint elhagyván, a' nagy táborhoz indultak. Volhiniában éppen most vette az ott fekvő 60 ezer ember a' parantsolatot, hogy az Ország határa felé Moldvának tartván induljon útnak. Hatalmas intézeteinktől, mellyek a' háború folytatására tétetnek, méltán várhatjuk, hogy az áldott békességet megszerzik. Nyoltzvan mértföldnyi kiterjedésű földön 300 ezer emberből álló hadi népünk van munkásságban. — A' napokban igen sok Congrevi Rakéták rakattak itt hajókra, mellyek a' nagy táborhoz szállítatnak.

Sz. Pétervára Aug. 2-kán. A' mult H. utolsó napján gyűlést tartott az Országos Hitelre ügyelő Intézet Finantz Minister Generális Cancrin Ur előlése alatt. Az itt előmutatott számadosok szerint, a' kézen forgó Orosz Bankók (Bank-Assignáták) száma 595,776,310 Rubelt tézen. A' közelebbi esztendőben (1827) a' Bank nyeresége tézen:

- 1) aranyban 971 Rubelt 87 Kop.
- 2) ezüstben 1,889 Rub. 55 K.
- 3) papírospénzben 1,995,735 R. 42 1/2 K.

A' Tsászár némelly Regementeknél (részszerént a' Persa, részszerént a' mostani Török háborúban kimutatott vitézségekért) síma értz pléhet parantsolt a' Ratonak tsakóira tétetni ezen körülírással: „a' Vitézségért“ vagy „a' Susi vára oltalmazásáért a' Persák ellen 1826“

vagy „az Anapa vára megvételeért“ vagy „a Dunán való általmenetelért Máj. 27-ken a régi idő számlálás szerent) 1828“

A' Sz. Péter temploma után (Romában) legnagyobb templom a' Keresztyén Világban az I'sák temploma Sz. Péter-várában, mellyen 1825 óta rendszeren 500 ember dolgozik. Ennek hossza 340 szele 298, magassága 317 láb. A' fundamentom majd mindenütt Gránitból van, belől 188 oszlop díszesíti; ezek közt legszebbek azon 48 egészen egy darabból álló veres gránit-Oszlopok, mellyek a' tornáztot formálják. Ezen oszlopok 56 láb magasok és mindenik 5,000 mását nyom. Mikor az első oszlopot helyére tették (a' f. E. Márt. 20-kán) a' Császár és a' Császárné jelenletében 45 minutumnál nem került több bele. Azon erő-mívek, mellyek ezen iszonyú kö darabokat helyekre emelik, igen együgyűek, és egészen annak a' formájára vannak készülve, a' millyennel Fontana V. Sixtus Pápa alatt a' Péter Piatz-tzán álló Obeliskust felállította. Már 16 ilyen oszlop van fel állítva.

Nagy Britannia és Irland.

Irlandban egy Társaság áll fenn, melly ezen Ország állapotjának javításában foglalatoskodik. Ez a' Társaság az utóbbi Üleseben tagjai közül Kiküldöttséget választott, a' végre, hogy általa a' Vice Király Marquis Anglesea előtt köszönetet és háládatos indulatját jelentse a' V. Királynak gondoskodásáért, mellyel ő a' Társaságnak nagy tzeljét minden módon előmozdítja. A' Kiküldöttség között voltak a' Dublini Lord Májor, Hertzeg Leinster, O'Connell Dániel Úr 's más Ország Nagyok. Meghallgatván a' V. Király a' Köszönő beszédet, arra igen nyájasan felelt 's a' Társaságot nemes nagy tzeljének tovább-

bi folytatására hathatósan buzdította, azt is hozzá téven; hogy ő maga is egyedül ezen nevezetes Ország javára kívánja minden igyekezetét 's szüntelenvaló fáradozásait fordítani. Végezvén beszédét, a' V. Király, az elővetendő módokról beszélgetett a' Kiküldöttség tagjaival, végre pedig azt terjeszté eleikbe, hogy igen tzelerányosnak tartaná, ha a' Társaság kebeleből Választottságot nevezne ki, mellynek foglalatossága az Ország boldogításának kieszközlésére vezérlő okleveleknek és más erre megkívántató írásoknak öszveszedésében állana, hogy ő azoka, maga is megvizsgálván, illendően megítélné. Jelentvén erre a' Kiküldöttség Titoknokja, hogy egy ilyen Választottság már vagyon is kinevezve; a' Vice Király azt mondá, hogy a' tagok neveit szeretné tudni; megújítván abbeli kívánságát is, hogy a' Társaság mindek felett munkásságbeli eszközökre függesztené figyelmet. — A' Kiküldöttség ilyen módon lett fogadtatásán teljesen megelegedve és azzal a' bizodalommal távozek el, hogy valahára már az Ország boldogítására vezető módok, illy kedvező pártfogásnál fogva, a' Ministerek és a' Parlament által is elő fogának vetetni.

Gibráltárból írják Jul. 17-dikén, hogy Wellesley nevű 74 ágyús líneahajó 14-dikén ment be a' közep tengerre. Ez itt az öböl előtt meg sem állott, hanem a' Gibráltári Kormányozóhoz némelly hivatalos írásokat küldvén által tovább ment. A' Welleslein van Malcolm Admirális, ki Codringtont váltja fel a' Fővezérségben, a' ki tulajdon kívánsága szerent Angliába vissza megy, hogy ott, a' Navaríni ütközetért, hadi törvényszék eleibe állíttassék. — Megjegyzésre méltó, hogy ugyan azon időben esik ez; midőn a' Frantzia Király újolag megjutab-

maztatásokat rendelt azoknak, kik magokat a' Navarini ütközetben katonai jeles tetteik által megkülönböztették.

A' Jul. 31-ki udvarláskor Gróf A-berdeen a' Bavariai Hertzeget Maximilian t' Felségnek bemutatatta. Ugyan ekkor adta által a' Királynak a' Svétziai rendkívül való Követ Gróf Björnster-na meghatalmazó levelét. — Plymouthból 5 Hadi hajó és 2 gőzhajó a' Scilly-Szigetekhez ki indult, hogy ott vigyázaton legyen. Ezen hajók másfél hónapra vannak ezen állásra ki rendelve. A' Scilly Szigetek (mellyek egy csoportban 145 apró szigetekből állanak) Angliának nyugotra fekvő alsó tsütsánál vannak. Hihe-tő tehát, hogy ezen hadi hajók a' végre rendeltettek oda, hogy onnan, ha a' környülállások úgy hoznák magokkal, ha-mar Portugalliánál vagy Maderánál teremhessenek. — A' Madera szigeteben kereskedő Anglusok megkértek a' külső Ministert, hogy a' nevezett szigeten levő Anglusok személye és jószága bátorságá-ról gondoskodnék. A' Minister megígérte, hogy Hadi hajókat fog oda küldeni. A' Sz. Mihály Szigete (az Azoria-k közzül) D. Miguelt Királynak eles-merte.

Az Orosz Hajós sereg az Északi Ten-geren való útjában egynehányszor hadi próba gyakorlásokat tett. Az ágyú-szó Hol-landiában meghallatszott, és igen külö-nös vélekedésekre adott alkalmatosságot. Az Orosz Admirálisnak parantsolatja van, hogy míg a' Közép tengerre le erne, minden harmadik nap tetessen hadi-gya-korlást a' Tengeri katonák es Hajós legé-nyek szoktatására.

Frantzia Ország.

A' Fő Rendek Háza Aug. 4-kén fel-vette az Országos jövedelmek Budget-

ját, (mellyet a' Követek Háza már jóvá hagyott) 's annak meg vizsgálására egy Biztosságot nevezett ki. — A' Követek-Háza nagyon megoszlott. Az Aug. 4 diki ülésen csak 60 Követ jelent meg. A' Mi-nisterek padján maga ült Martignac Ur. Néző sok volt. Az Elölülő felolvas-tatta a' tanátskozás alá következő fár-gyak sorát; de minthogy a' Követek szá-ma az elolvasás után sem szaporodott, az Ülést eloszlatta, jelentvén, hogy a' Követek ne gyűljenek fel mind addig, míg lakásokon személy szerént meg nem hívattatnak.

Gróf Villele Aug. 6-kán Párisból elutazott a' hazájába Toulouse váro-sába. Az Ország Cancellarius is el fog utazni a' Bourbonnei fördőbe, 's he-lyette az Elölülést a' Fő Rendek Házá-ban Marquis Pastora-t fogja vinni. — Berry Hertzezné, a' ki Bayonne-ban múlatott, onnan vissza indult, 's Jul. 29-kén meglátogatta a' Currazi Kas-tély, a' hol IV Henrik Frantzia Ki-rály gyermek korát töltötte.

Toulonban Jul. 30-kán. „Vala-hára bizonyost mondhatunk az ide ösz-vegyült Hadi sereg hajóra szállásáról. A' Sereg újra két Regementtel (a' 29-ikkel és 42-ikkel) szaporittatik. Két ízben fog hajóra ülni; az első es erő-ebb osztály Aug. 15-kén fog kiindulni, mellyet a' második kisebb tsapat tized nap mulva követ. Generális Durrieu-ert, a' ki most Korszikában van, érte ment egy Hadi hajó. Van két hete, mióta minden nap vártuk az Országló-szek parantso-latját. Mert az első parantsolat után, melly a' szükséges elelem 's egyéb szerek be-vásárlásáról szóllott, csak hamar másik jelent meg, melly az egész dolgot fel függesztette. Most a' harmadik ket annyi eleséget parantsol be szereztetni.

A' Courier Français szerént, mihelyt meg érkezik ez a' Sereg Mo-

reába, egy Ujságlevél fog Görög Országban Courier d' Orient, név alatt ki jöni. Az első levél September közepén jelenik meg, 's közli hetenként az ott eső történeteket.

Azon tudományos utazáson kívül, mellyet Dr Pariset a' Pestis természetét kitanulására Kis Asiába fog tenni, egy másikat Champollion Ur 12 Frantzia tudósok társaságában Egyiptomba fog más tudományos tzelből kezdeni. A' hajó, mellyen Alexandriába indulnak, Marseilleben már készen áll. — Ezen két tudományos Expedition kívül, küld még a' belső Minister egy ifjú Természet Visgálót (Jacquemant Urat) Persiába is és Indiába, a' kinek utazása mintegy 4, 5 esztendeig fog tartani.

Marseilleben Jun. havában azon himlő-forma ragadó nyavalyában, melly ott uralkodik, 438-an holtak meg; Jul. Havában pedig 429-en.

A' híres Orvos Gall három hónap óta igen beteg.

Az Aug. 5-iki Gazette de France a' több Frantzia Országi Ujságlevelek érkezésével ide Bétsbe Aug. 14-kén ki maradt. Ezen ki maradásnak oka, a' mint a' következő napi Moniteurből meg tetszett, a' volt, hogy a' Királyi Prokurátor kérésére az említett napi Gazette de France letartoztatódott. — Maga a' Gazette de France Aug. 6-kai darabjában így adja elő a' dolgot: „Tegnap ide jött egy Politzia-Tiszt a' Gazette de France Iró-szobájába, hogy Ujságlevelünket letartóztassa. A' külföldre menő darabok már a' Postán voltak, azok is mind elvétettek. Mi felette sajnáljuk, hogy Ujságlevelünk pontos elküldése ezen környülállás által megzavartatott. A' kárhozatos tikkely melly miatt ezen letartoztatás történt, nem egyéb volt az idei Ország gyűlése végig

nézésénél, mellyben mi meg mutattuk, hogy egy végzés, egy törvényjavallás sem hozatott, melly által a' Király és a' Monarchia jussa és haszna kissebbséget ne szenvedett volna. — Hennequin Ur vállalta magára ügyünk mentését. Ezen perbe idéztetés egyébaránt bennünket legkevésbé sem nyughatatlankodtat. Mi igyekezni fogunk bé bizonyítani, hogy a' Gazette de France az igazság háttárát által nem lépte, 's kötelességét, mint royalista Ujságlevél híven telyesítette figyelmeztetvén a' Királyt és az Országot azon veszedelemre, mellyhez közel van. — Egyébaránt a' Ministerium magaviseletén, mellyen eddig is aggódtunk, még nagyobb nyughatatlanságba jövünk. Mert a' valóban tsudálatos dolog, hogy (mikor a' Revolutionális Ujságlevelek, mellyek a' Királyi hatalom megszorítását és a' Monarchia végromlását sürgetik, és az Egyházban szakadást (Schisma) iparkodnak állítani, szabadon megtámadják a' Monarchiát és a' Vallást, és senki ezért őket meg nem szollítja, nem engedik meg a' royalista Fél Ujságlevelének vélekedéseit kimondani. Nagyon különösnek tetszik, hogy mikor választani kell az ellenség közt, a' ki a' Királyi szék alá vermet ás, és a' jó akaró közt, a' ki ezt látván lármát üt: éppen ez utolsónak kell fel áldoztatnia.“

A' későbbi darabjaiban ismét vissza tér a' Gazette de France ezen tárgyra és felette sajnálja, hogy mikor más Ujság leveleket a' Ministerek kémélnék és kedvezéssel 's hízelkedéssel bának vélek: ötöt meg támadják, letartoztatják és törvénybe idézik.

P o r t u g a l l i a.

Lisbona Jul. 23-kán D. Miguel kiküldte az Udvari Itélő-Mestert Opor-

tóba, hogy a' Pártütés részeseit elfogatván ítélné meg. Öt Dezembargador (Palotás v. Kamarás Ur) van mellé adva, 's olyan teljes hatalommal van kibotsátva, hogy a' Katonaság is elő áll parantsolatjára. A' pereknek igen röviden kell le folyni, 's a' költségeknek a' megítéltettek vagyoniból kell ki kerülni. Azomban időről időre jelentés fog D. Miguelnek tételni a' dolgok miben létéről. — A' Politziai Minister tegnap ki hirdettette, hogy ez után a' Polgárok személye bátorságban fog lenni, és senki el nem fogattatik, ha elébb az illető Tisztviselő ez eránt parantsolatot nem ad ki. Ezen Parantsolat az egész Országban ki ragasztatik.

Spanyol Ország.

Valladolid Jul. 21-kén. A' Király és a' Királyné dél előtti 10 órakor Valenciából ide érkeztek.

Madrid Jul. 29-kén Lima Ur (Portugalliai Követ a' Mádridi Udvarnál) megtudakozá az Országló-széket, hogy: elesméri e' D. Miguel Királynak vagy sem? mivel az első esetben passust kér magának. A' Ministerek azt felelték: várakozzék addig, míg a' Király Madridba vissza jön. — Azon Spanyolok a' kik Portugalliába kiköltöztek a' D. Pedro tól adott Constitutio bévitelekör, most haza felé kezdenek takarodni, nem szeretvén az ott való mostani környülállásokat. Ezekre nézve megkérdezte az Estremadurai Törvényészék előlülője Ö Felségét, bébotsássa-e' őket minden külömbség nélkül, vagy választást tégyen közöttök, a' szerént, a' mint vagy általszöktek katonáskodni, vagy tsak általmentek lakni? Erre a' Király Justitz-Minister Calomarde Ur által feleletül azt parantsolta, hogy minden külömbség nélkül bé kell őket fogadni.

Svezia.

Wisby Jul. 17-kén. A' mult H. 30-kán evezett el mellettünk az Orosz Hajós sereg, melly Admirális Ricord alatt a' Közép tengerre igyekszik. Egy línea hajó (Constantin, 74 ágyús) melly igen mélyen — 21 lábnyira — jár a' vízen az úgy nevezett Brit szélénél egy zátonyon felakadt; de a' többi Hajók segítségével, minekutánna 6 ágyút és egy rakás golyóbist kihányt, kiszabadult, a' nélkül, hogy a' szárazról segítséget kért vagy várt volna. Azzal, tovább evezett. — (Hasonlóan járt Dover mellett Jul. 12-kén az Admirális Hajó; de minthogy a' tenger tsendes volt, innen is minden kár nélkül kiszabadult, két órai erős dolgozás után.)

Déli Amerika.

Valparaisoban (Chiliben) Martius 30-kán nagy földindulás volt. 70 ember vesztette el életét, 's az okozott kár rá megy 5 milliom Dollárra (ezüst tallér.)

Bolivia. (Felső Peruban), Bonpland né Aszszonyság ide meg érkezett. Sok Európai Udvaroktól levelet hozott magával Dictator Francia Urhoz, mellyekben kérettetik, hogy ezen Aszszonyság férjét Bonpland Urat (a' híres Természet Visgálót, Humboldt Sándor Úr útitársát) botsássa szabadon. Generális Suce igen jól fogadta Bonpland né Aszszonyt, 's ő is levelet adott néki Francia Urhoz, a' ki most Assomtion-ban van.

Német Ország.

A' Bavariai Király Brückenauban van, a' hová Aug. 1-ső napján érkezett meg. A' f. H. 23-kára Ingolstadtba fog Ö Felsége menni, hol az

építendő vár talpkövét személyesen kivanja le tenni.

H o l l a n d i a.

Egy Hollandiai Herekedő Hajót (Willem de Eerste) April. 22-ken Cap Frionál el fogott egy Columbiai Rabló Hajó, (Bolivár nevű), és minekutánna a' rajta lévőket által vette magára (kivéven a' Hajós Kapitányt és annak fiát 's szakátststát) 10 embert a' Columbiaiak közül által tett reá 's Patagonia felé el indította. Útjokban sok szélvész találta őket. A' Kapitány ezen út alatt elkezdett a' Tengeri rablóknak lelkekre beszélni, 's igyekezett őket reá venni, hogy felhagyván gyalázatos keresetekkel mennének ő vele Európába. A' Tengeri tolvajok végtére reá állottak, és Europa fele megindulván 63 napi utazások után a' mult Jul. Hava 28-kán Antverpiába szerentsésen megerkeztek. A' Kapitány neve Langethee.

B u r k u s O r s z á g.

Tilsit Aug. 4-kén. A' Ragniti régi Vár (ez a' Vár-epület most Kerületi Törvényszeknek és tömlötznek használtatott) legnap előtt ejjeli 11 es 12 órakor kigyúladt. A' tűz olly hirtelen erőt vett, hogy alig lehetett a' rabokat (kik 450 en voltak) es a' Törvényszek Irásait megmenteni. Az épület egészen hamuvá lett. A' fog-ház öt emeletes volt, de nem bólt-hajtásra, hanem tsak kemény fapadlásra. A' honnan mikor a' tető, melly szinte háromszáz esztendeig fedte a' nagy épületet, le rogyott, be szakadtak az emeletek egymás után, úgy hogy még a' pintze is be égett. A' rabok tsak hamar megérzettek a' kigyúladás után az egész szagát, (a' melly annyival természetesebb, mivel a' fő épület falai mind fával voltak ki bellelve) 's az ajtót igyekeztek belölről sarkából kivetni. Tizenheten a' rabok közül az ablakon kiugorván elfutottak, kettő az esesben meg-

holt. A' poroszlók siettek a' fogházak ajtajait kinyitni, 's a' rabokat az udvarra kibotsátván katonasággal vétettek körül. Az Épület északi szárnyán a' negyedik emeletben négy rabaszszony (a' legelső vétkesek, kik között kettő már kerékre volt ítélve) oda szorúlt; felettek, alattok, körülöttök mindenütt tűz volt — egyedül az ablakon lehetett volna megszabadulniok, de az erős keresztvasak miatt az is lehetetlennek látszott. Sikoltottak és jajgatva rimánkodtak a' segedelemért. A' Ragniti Predikátor 20 tallert ígért annak, a' ki a' benn szorultakat megmenti. Egy Kapitány, Landen Ur, 100 tallert ígért. Egy oda való helybeli kömíves legény (a' nevet nem tudják!) elszánta magát, de előre meg mondta, hogy ő az életet nem pénzert, hanem emberiséghől szerentselteti. Lajtorját köztötek öszve, 's a' kömíves legény, sem a' le hulló tüzes gerendákkal sem a' fojtógőzzel nem gondolván, fel ment, az ablakokon a' keresztvasakat elfűreszelte, felre hajtogatta, így utat nyitván a' benn szorultaknak, őket mind kiszabadította. Különös, hogy a' megszabadultak közt, az örült legjobban 's az nem győzött clég hálát adni az Istennek, a' ki legnagyobb gonosztevő volt, a' kit a' f. H. 18-kán fognak kerékbe törni. — Azon 120 taller, mellyet a' helybeli Predikátor es Landen Kapitány Ur ígértek, a' helybeli Tisztsegnel van le teve. A' Kömíves-legény nem jelenti magát.

Ú j a b b T u d ó s í t á s o k.

A' legújabb Odeszszai Újságokban, mellyek Aug. 6-dikáig terjednek, semmi említést erdemlő hadi tudósítások nincsenek. Itt tsak a' volt tudva, hogy a' nagy tábor minden erejet azon pontokon húzza öszve, a' hol a' Török erő legkemenyebb ellentállásra szánta el magát, ilyenek Sumla vára es a' mellette magát becántzolt Török tábor; Vár 11,

Silistria, Gyurgyevo; a' honnan rövid nap fontos tudósításokat várhatunk.

Ugyantsak Odeszszából Augustus 8-dikán költ levelek, mellyek ide 10 nap alatt jöttek, azt jelentik, hogy O Felsege Miklós Orosz Tsászár az nap a' nagy táborból oda érkezett.

Magyar Ország.

Székes-Fejérvárról, Aug. 11—és 12-diken. — Nagyméltóságú Cziráki 's Dienesfalvai Gróf Cziráky Antal, Sz. István Ap. Király' jeles Rendje' Közép Keresztese', Arany-Sarkantyús Vitéz', Ts. K. Kamarás', Belső Titkos- és Helytartói Tanátsnok', Országbíró, a' Hétszemelyi Legfőbb Törvenyszek' Köz- bírása' 's Vármegyénk' Fő-Ispánya Ő Exclja' Elölülése alatt a' Tiszt újítás e' szerént ment véghez:

„Szolgaegyházi Marich István Dávid, Ts. K. Kamarás, Első, és Jeszeniczei Jankovich Jó'sef, K. Tanátsnok, Második Al Ispánnak köz örömmel meghagyattak.

„A' bőlts Elölülő Ő Exclja továbbá kinevezte Peszaki Bajzáth Györgyöt Valóságos es Nedczei Ifjabb Nedeczky Ferentzet Betsületbeli Fő-Jegyzőnek; Baur Györgyöt Első-, és Eger-Farnosi Randó Jó'sefet Második Al-Jegyzőnek; és Radványi Gróf Györy Lászlót és Meszlényi Lajost Betsületbeli Al-Jegyzőknek; úgy Thaly Károlyt Levéltárnoknak.

„Választattak a' Sármelleyeki Járásban Verbói Szluha Imre Fő-, Vi-senty Ferentz Első, 's Horváth István Második Al-Szolgabírónak; és Funtek Imre, Mészöly Antal és Húszár Sándor Esküdteknek.

„A' Csákvári Járásban választattak Horváth Gábor Fő-, Nádasdi Sár-

közy Kázmér Első, 's Kenesei Kenessey Károly Második Al-Szolgabírónak; és Nagy Boldizsár, Veg-helyius Zsigmond es Miklós Gábor Esküdteknek.

„A' Bitskei Járásban ki kiáltattak Mentler Károly Fő-, Pap Gábor Első 's Gyöngyösi Kiss Antal Második Al-Szolgabírónak; és Takács Sándor és Moró Antal Esküdteknek.

„Választatott Fő Adószedőnek Alsó-Szomolányi Nagy Ignác; és Al-Adószedőknek Járásonkent helybenhagyattak Borsiczky György, Miskay Ferentz és Ekler Mihály.

Kikiáltattak Pap Gábor Fő, és Húszár Peter Al Tiszt. ügyésznek; és Pribek Eduárd Számvevőnek.

„Megerősítettek Tergovcsics Ignác Középponti (Centralis) Takács Sándor Bicskei, Nagy Boldizsár Csákvári, 's Nagy Zsigmond Sármelleyeki Járásbeli Bízatosoknak.

Nemkülömben Mészöly Pál Betsületbeli Szolgabírói tizimmal Várkapitánynak; Chiapó Benjámín Földmérőnek; Molnár Jó'sef és Novák Jó'sef Főorvosoknak; és Ámon Jó'sef, Áschner Jó'sef es Müller Jó'sef Seborvosoknak.

Az ekkepen előadott Tisztújítás' megtételére készült hiteles Öszveírás szerint találtatik Vármegyénkben öszvesen 2557; különösen pedig a' Sármelleyeki Járásban, 44 helységben, 1174; a' Csákváriban, 33 helységben, 967; és a' Bitskeiben, 26 helységben, 416 szavazó Nemes.

A' közelebbi Tisztválasztás történt volt 1816 Május' 14 és 15-dik napjain.

A' Királyi helyben hagyással Budán felállított Magyar Pensio-Intezet szokott fel esztendei gyűléset, Nagyságos Nitray Mátyás Úrnak, a' N. M. Magyar K. Helytartó Tanátsnál levő Taná-

tsosnak, és a' Tudományos Biztosság' Helytartó Praesesének előülése alatt, Aug. 3-dikán tartotta. Az ezen alkalmazással tett számadás szerint az Intézet' tagjainak száma most 1,264-re; és a' tőkepénz 528,627 for. 55 kr.ra telik. — Az Intézet' pénzéből a' szabott Pensiókat 100, 150, 200, 300, és 400 forintjával huzzák: tehetetlen tagok, 15; özvegyek, 171; és árvák, 55. Midőn ezen jelentés köz hírré tétetik, különösen az Intézet' tagjainak tudomásul adatik, egyszer's-mind azok, kik ezen, főképpen az özvegyeknek és árváknak olly hasznos Intézetbe a' f. e. Jul. 1-ső napjától fogva lépni kívánnak, meghívattatnak, hogy Nyilatkoztatásaikat a' Keresztelő, és Orvosi Bizonyosság-levelekkel együtt az Intézet' Directiójához posta-költség nélkül beküldeni ne terheltessenek.

H í r a d á s.

Gyermekeknek való Olvasó-Könyv iránt.

Fiu' 's leány gyermekek számára való ollyan munkáknak, mellyekben azok mind az olvasásban gyakorolják magokat, mind több nemű oktatásokat leljenek, úgy látszik, szűkében vagyunk 's kivált pedig most, midőn Hazánkban a' Szülék arra, hogy nemzeti nyelveket gyermekek jól megtanulják, hívebben ügyelnek, valamelly gyermekeknek szánt Olvasó-Könyv talán nem idején kívül lennék-meg.

Hírül teszi ennél fogva az alólírt Typographia, hogy előfizetés mellett a' jövő Novemberi Pesti vásárig, egy Gyermekeknek való Olvasó-Könyvet ad-ki. Írója ennek Tek. Döbrentei Gábor Budai Kerületbeli Tartomány-Biztos Úr.

Ezen Olvasó-Könyv, eredetileg irtt beszélgetésekből áll, mellyek erköltsi, természet-históriai, földleírasi 's egyéb, gyermekeket érdeklőbb tárgyakra vannak úgy alkalmaztatva, hogy azokat akár-melly vallásbeli gyermek nyájas beszélgetés közben tanulja meg. Czíme:

A' k i s G y u l a K ö n y v e.

Szívesen kéri az azzal foglalatostkodni kívánó T. T. Urakat a' Kiadó, méltóztassanak reá mind Előfizetőket gyűjteni; mind a' kezekhez menendő pénzt a' következő Leopoldi Pesti vásárkor az alólírt Typographiához beküldeni.

A' munka mintegy 10 ívnyi 12töd réthben, egy rézre metszett képpel, melly sárkány felbotsátást ábrázol. Előfizetési árra 1 frt. 20 kr. pengő pénzben.

Az említett Novemberi 1828 Pesti vásárra bizonyosan megjelenik 's mindenik Előfizető úgy nevezett természeti papirosba kötve kapja. Az említett határnapon túl árra 5 huszas lesz pengőben kötetlenül.

Az Előfizetést bégyűjtő T. T. Urak a' 10-dik példányt köszönetül kapják. Pesten, Auguszt. 20 kán 1828.

Petrózái Trattner J. M.

és

Károlyi István'
Typographiája által.

A' pénz folyamát Augustus' 18-dikán;
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 93 3/4
Az 1820-béli sorsosok, 152 1/5
Az 1821-béli hasonlók, 122 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 45 3/4 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1070 1/2 forinton Conv. Pénzben.